

«Розвиток лідерських якостей».

*Година спілкування, проведена у ході
конкурсу «Урок року».*

(6 клас)

**Бондаренко Людмила Валеріївна
практичний психолог
Чевельчанська ЗОШ І-ІІІ ступенів.**

Мета: ознайомити учнів з поняттям «лідер», визначення учнями рівня прояву власних лідерських якостей, вчити учасників адекватно оцінювати свої лідерські якості, своє місце в колективі, відношення інших, бачити свої позитивні та негативні риси характеру, навчати вмінню знаходити вихід у скрутних обставинах, вирішувати проблеми, приймати відповідальні рішення; розвивати вміння і навички оптимального спілкування; стимулювати толерантне, неупереджене і доброзичливе ставлення до однолітків.

Обладнання: плакат «Правила роботи», плакат «Очікування», паперові серветки для кожного учня, бланки для гри «Бінго», кольорові листки формату А-5 для вправи «Бінго-2», завдання до вправи «Незвичайна історія», бланки до вправи «Герб», фломастери.

Клас: 6

Хід заняття

Вступне слово психолога.

Створення позитивного клімату у групі, налаштування на роботу, побажання гарного настрою.

Прийняття правил роботи в групі.

- *Слухати один одного і чути (один говорить- усі слухають).*
- *Обговорювати проблему, а не людину.*
- *Бути доброзичливим, посміхатися, зберігати почуття гумору.*
- *Не розголошувати отриману інформацію.*
- *Бути активним.*
- *Говорити тільки від свого імені.*
- *Не критикувати: кожен має право на власну думку.*

Вправа- очікування «Полунична галявина»

Учасники пишуть свої очікування на полуничках та прикріплюють на пагінці полуниці. Після тренінгу учасники, у кого збулися очікування, кладуть свою полуничку до кошика.

Вправа «Привіт»

Мета: створення позитивного емоційного фону, підвищення згуртованості групи.

Хід вправи

Тренер пропонує учасникам ходити по кімнаті, а потім привітатися з кожним із групи за руку і при цьому сказати «Привіт! Радий тебе бачити!» Говорить тільки ці прості слова і більше нічого. Але в цій вправі є дуже

важливе правило: вітаючись з одним із учасників, ви можете звільнити свою руку тільки після того, як іншою рукою почнете вітатися ще з кимось. Іншими словами: ви повинні постійно тримати контакт з одним із учасників групи.

Вправа «Лідер –це»

Мета: визначити поняття «лідер».

Учасники по бажанню висловлюють свою думку хто такий лідер?

Інформаційне повідомлення.

Лідер - людина, здатна повести за собою, пробудити інтерес до справи. Він

прагне “викластись” для досягнення загальної мети, активно впливає на навколишніх, найбільше повно розуміє інтереси більшості. Саме з ним хочеться порадитись у важкі хвилини, поділитися радістю, він здатний зрозуміти, поспівчувати, завжди готовий прийти на допомогу, від нього багато в чому залежить настрої, він спроможний “завести” оточуючих.

Розрізняють лідерів-творців й лідерів-руйнівників.

Лідер - творець діє в інтересах справи, в інтересах організації і всіх її членів, яких він веде за собою (по великому рахунку - в інтересах усіх людей).

Лідер - руйнівник діє у своїх власних інтересах, для нього на першому плані не справа, не люди, а власне егоїстичне бажання показати себе, використовуючи для цього справу і навколишніх (найчастіше на шкоду і справі, і людям).Лідер – це той, хто допомагає іншим зробити набагато більше, ніж вони коли-небудь вважали можливим. Лідерство однієї людини допомагає розблокувати потенціал решти, будь то індивідуальні можливості або ж потенціал групи, компанії або організації. Він не розповідає іншим, що робити, але надихає людей і дозволяє їм побачити те, на що вони здатні, а потім допомагає туди «добратися».

У цілому лідер – це член групи, який виконує центральну роль в організації та діяльності класу. До нього всі прислухаються та нічого не вирішують без його участі.

Людям дуже важко адекватно оцінити свою поведінку, своє місце в суспільстві, відношення інших, бачити свої позитивні та негативні риси характеру. Спробуємо на цьому тренінгу навчитися правильно оцінювати себе і визначати своє місце в колективі. Можливо ви підтвердите свою думку про свої лідерські якості, а може і спростуєте.

Вправа «Якості лідера»

Ланцюжком потрібно назвати якості, які притаманні лідеру, на думку дітей.

«Якості лідера» (до презентації).

- **вольовий**, здатний переборювати перепони на шляху до мети ;
- **наполегливий**, вміє розумно ризикувати. Терплячий(готовий довго і добре виконувати одноманітну, нецікаву роботу);
- **ініціативний** і віддає перевагу роботі без дріб'язкової опіки, незалежний;
- психічно **врівноважений** і не дає захопити себе нереальними пропозиціями;
- добре пристосовується до нових умов і вимог;
- **самокритичний**, тверезо оцінює не тільки свої успіхи але й невдачі;
- **вимогливий** до себе і до інших, вміє запитати про доручену роботу;
- **критичний**, здатен бачити в цікавих пропозиціях слабкі сторони;
- **надійний**, тримає слово, на нього можна покластися;
- **витривалий**, може працювати навіть в умовах перевантажень;
- **сприйнятливий** до нового, схильний вирішувати нетрадиційні завдання оригінальним методом;
- **стресостійкий**, не втрачає самовладання і працездатність в екстремальних випадках;

- **оптимістичний**, ставиться до труднощів як до неминучих і переборюваних перешкод;
- **рішучий**, здатний самостійно і вчасно приймати рішення, в критичній ситуації брати відповідальність на себе;
- здатний міняти стиль поведінки в залежності від умов, може і вимагати і підбадьорювати.

Вправа «Я можу бути лідером, тому що...»

Учасники по черзі продовжують речення «Я можу бути лідером, тому що...», вчаться знаходити свої сильні сторони, усвідомлювати власні ресурси.

Вправа «Сніжинка».

Мета. Навчити учасників бачити різноманітність, формувати навички толерантного ставлення до індивідуальних рис особистості.

Хід вправи.

Інструкція: Візьміть серветку, складіть її навпіл. Відірвіть правий верхній кутик. Складіть ще раз навпіл. Ще раз відірвіть правий верхній кутик. Ще раз складіть. І ще раз відірвіть. Тепер можна розгорнути і показати свою сніжинку

учасникам групи.

Рефлексія

- Чи всі впоралися із завданням?
- Яка «сніжинка», на вашу думку, ідеальна? Чому?
- Чи можна взагалі вважати чиясь «сніжинку» ідеальною, правильною? Чи бувають у природі однакові «сніжинки»?
- Чи можна сказати, оглянувши «сніжинки», що кожна людина індивідуальна? Чому? Обґрунтуйте свою думку.

Вправа «Незвичайна, історія»

Мета. Проявити індивідуальні творчі здібності, формувати навички для успішної взаємодії між людьми, розвивати відчуття художнього стилю.

Обладнання. Картки із завданням, папір А4, ручки/маркери.

Хід виконання

а) Спершу психолог об'єднує учасників у міні-підгрупи.

б) Далі пропонує одному учаснику міні-групи картку із завданням.

Картка 1.

Скласти розповідь чи вірш від імені каструлі.

Картка 2.

Скласти розповідь від імені стільця.

Картка 3.

Скласти розповідь чи вірш від імені окулярів.

Учні зачитують приклади виконання завдання.

Вправа «Герб»

Мета: сприяти визначенню учасниками власних життєвих цінностей, орієнтирів, успіхів.

Хід вправи

Ведучий звертається до учасників з проханням створити свій власний герб. Герб має висвітлювати ідеї, що відповідають на запитання:

- 1. Яке ваше найбільше досягнення на сьогодні?*
- 2. Що може зробити вас щасливим?*
- 3. Ваша першочергова мета у житті?*
- 4. Які б три слова ви б хотіли почути про себе?*
- 5. Які дві речі ви робите добре?*

Після того як малюнки гербів будуть закінчені, їх вивішують на плакатах для ознайомлення.

1	2
3	4

Вправа «Бінго»

Мета:

Збери підписи у того, в кого....

Хто сьогодні не виспався	Хто вмiє грати в тенiс	У кого сьогодні гарний настрiй	Хто любить спiвати	Хто зараз одягнений в
--------------------------	------------------------	--------------------------------	--------------------	-----------------------

				штани
Є менша рідна сестра	Хто народився в листопаді	Хто любить котиків	У кого на одязі є зелений колір	Хто зараз одягнений в спідничку
Хто любить солодку вату	Хто любить читати	Хто любить ловити рибу	У кого світле волосся	У кого вдома є собачка

Вправа «Бінго -2»

Мета: сприяти формуванню позитивної самооцінки і усвідомленню унікальності особистості кожної людини, продовжити знайомство учасників один з одним.

Хід вправи

Кожному учаснику дається аркуш паперу А-4. Необхідно скласти аркуш вертикально, а потім без ножиць, тільки руками „вирізати” фігурку „Бінго”-силует людини. Після цього кожен учасник пише на „Бінго” свою мрію, захоплення, книгу, улюблену страву та місце відпочинку, розставляючи так, як показано на малюнку. На наступному етапі учасники встають зі своїх місць і, підходячи один до одного, мають знайти та написати на відповідних частинах „Бінго” імена тих, з ким у них співпала одна або кілька позицій. Після цього учасники повертаються у коло.

Запитання для обговорення

- Чи є такі учасники, в яких співпали всі позиції?
- У кого співпала одна позиція?
- У кого співпало декілька позицій?
- Чи є учасники, в яких не співпала жодна з позицій?
- Про що ми можемо сказати аналізуючи цю вправу?

Кодек

с поведінки лідера

1. Діяти і доводити справу до кінця.
2. Пропонувати зміни, аргументуючи їх.
3. Зосереджуватися на результатах, не наголошувати на своїх заслугах.
4. Ніколи не відступати перед складними завданнями.
5. Постійно спілкуватися, надихаючи, впливаючи, за потреби критикуючи.
6. Вміти слухати інших.
7. Не ображати молодших і слабших.

Казка для натхнення «Морська зірка».

Колись один чоловік йшов берегом моря. Він помітив, що вночі море викинуло на берег величезну кількість морських равликів і зірок. Радісно, насолоджуючись вранішнім сонцем, чоловік міряв кілометр за кілометром піском.

Десь далеко він побачив, що хтось танцює на пляжі. Здивований тим, що хтось радіє життю таким дивним способом, він підійшов ближче.

Коли він наблизився, стало зрозумілим, що фігурка не танцює, а старанно повторює якийсь рух. Підійшовши ще ближче до маленької фігурки, чоловік побачив, що це дитина. Маленька дівчинка старанно збирала на березі морських зірок і кидала їх в море. Від здивування чоловік зупинився на мить,

а потім запитав: „Для чого ти кидаєш в море морських зірок?” „Якщо я залишу їх на березі, - відповіла дівчинка, - сонце висушить їх і вони помруть. Я кидаю їх в море тому, що хочу, щоб вони жили”.

Чоловік задумався, вражений словами дівчинки, але потім, згадавши скільки кілометрів морського узбережжя він пройшов, сказав: „Так їх, цих зірок, тут на березі міліарди! Що ти можеш змінити?”

Дівчинка на мить задумалась над словами чоловіка, а потім повільно нахилилась, підняла ще одну зірку і кинула її в море.

Потім повернулась до людини, посміхнувшись: „Можливо, ви і праві, - сказала вона, - але саме для цієї зірочки я змінила життя”.

Вправа-очікування «Полунична галявина»

Повертаємося до нашої полуничної галявини. У кого очікування збулися-кладемо свою полуничку до кошика.

Вправа «Соняшник»

Мета: створення позитивного емоційного фону, прощання учасників.

Хід вправи

Сядьте в коло. Закрийте очі. Згадайте про щось приємне. Тепер відкрийте очі і повільно піднімайтесь...

Відчуйте, як ви поступово перетворюєтесь в єдиний, дружній клас. Станьте ближче один до одного. Звузьте коло, щоб стояти щільно один до одного. Покладіть руки на плечі своїм сусідам...

Уявіть собі, що ви – це квітка соняшника, яка повільно погойдується від вітру. Закрийте очі і повільно качніться вліво, а потім вправо. Відкрийте очі і гляньте на всіх учасників. Зустріньтеся очима з кожним із них...

Тепер знову закрийте очі і зніміть руки з плечей сусідів...

Усвідомте, що соняшник уже дозрів, і кожен із вас зараз перетвориться в самостійне соняшникове зернятко...

Відійдіть із закритими очима на крок назад і повільно розверніться...

Відчуйте, що вітер відносить вас далеко від соняшника. Але у вас є енергія. Відчуйте її в своєму тілі...

Скажіть самому собі: «Я наповнений життєвою силою, і у мене є енергія для росту і розвитку....»

Тепер поступово відкрийте очі.

Робота в нашій групі завершена.